	Комунальний заклад **«КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»** **Дніпропетровської обласної ради** **СИЛАБУС**
Освітній компонент	**Екстрена та невідкладна медична допомога з основами інтенсивної терапії у внутрішній медицині**
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	І5 МЕДСЕСТРИНСТВО
Галузь знань	І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Статус освітнього компонента	Обов'язкова
Форма навчання	Очна (денна)
Рік навчання / семестр	ПЗСО (11 класів): ІІІ курс, VI семестр; БЗСО (9 класів): IV курс, VIII семестр
Кількість кредитів ECTS/обсяг	Кредитів – 1 Усього годин – 30 Лекції – 2 Практичні заняття – 20 Самостійна робота-8
Викладач	Фесенко Володимир Іванович
E-mail	
Консультації	За графіком упродовж навчального року
Анотація до курсу	Програму з навчального освітнього компонента «Екстрена та невідкладна медична допомога з основами інтенсивної терапії у внутрішній медицині» складено для формування загальних і фахових компетенцій у здобувачів освіти за спеціальністю «Сестринська справа» відповідно до стандарту фахової передвищої освіти галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр». Дисципліна «Екстрена та невідкладна медична допомога з основами інтенсивної терапії у внутрішній медицині» відноситься до освітніх компонентів, що формують спеціальні компетентності і дозволяє здобувачам освіти опанувати заявлені у Стандарті фахової передвищої освіти компетентності, засвоїти ключові закономірності, принципи та методи, необхідні для розуміння та виконання професійних функцій. Вона сприяє формуванню аналітичного та клінічного

	мислення, розвитку здатності приймати рішення в практичних ситуаціях, а також забезпечує міждисциплінарну інтеграцію з іншими навчальними компонентами освітньої програми. Здобувач освіти повинен уміти надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу при: задишці, нападі бронхіальної астми, кашлі, кровохарканні, легеневій кровотечі, стенокардії, інфаркті міокарда, гіпертонічному кризі, гострій серцевій недостатності, гострій судинній недостатності, перфорації шлунка, стравохідній, шлунковій, кишковій кровотечах, печінковій коліці, гострій затримці сечі, нирковій коліці, геморагічному синдромі, гіперглікемічній комі, гіпоглікемічній комі, гіпер-, гіпотермії. Практичні заняття проводяться під керівництвом викладача в симуляційних умовах (на фантомах і манекенах) та в закладах охорони здоров'я з дотриманням правил охорони праці та інфекційної безпеки.
Мета та завдання курсу	Метою освітнього компонента є набуття здобувачами освіти сучасних теоретичних знань, оволодіння основними термінами та поняттями дисципліни, формування практичних навичок і вмінь застосовувати знання під час професійної діяльності та в подальшому навчанні. ЗК4.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії. СК 1. Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці. СК 3. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності. СК 5. Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами. СК 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, задля ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям. СК 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства. СК 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та

	застосовування фармакологічних засобів у професійній діяльності. СК 10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги. СК 11. Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. СК 12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя). СК 14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.
Програмні результати навчання	РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності. РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я. РН 4. Вести медичну документацію відповідно за формами, встановленими нормативно-правовими документами. РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності. РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей. РН 8. Вживати заходи, спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта. РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах. РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності. РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу. РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення. РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.
Зміст курсу	

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ			
№ з/п	Тема **ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ**	Кількість годин	
		Лекції	Сам. роб.
1	Екстрена та невідкладна медична допомога в Україні. Структура відділення реанімації та інтенсивної терапії, обов'язки медичної сестри реанімаційного відділення. Задоволення потреб пацієнта у відділенні інтенсивної терапії.	2	
	Разом	2	

№ п/п	Тема **САМОСТІЙНИХ РОБІТ**	год
1	Тромбоемболія легеневої артерії: невідкладна допомога та інтенсивна терапія.	**2**
2	Невідкладна допомога та інтенсивна терапія при захворюваннях органів травлення.	**2**
3	Невідкладна допомога та інтенсивна терапія при захворюваннях нирок та сечовивідних шляхів.	**2**
4	Невідкладна допомога при укусах змій і комах.	**1**
5	Невідкладна допомога при ураженні електричним струмом.	**1**
	Всього	**8**

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ		
№ з/п	Тема	Години
01	Екстрена та невідкладна медична допомога в Україні. Структура відділення реанімації та інтенсивної терапії, обов'язки медичної сестри реанімаційного відділення. Задоволення потреб пацієнта у відділенні інтенсивної терапії.	**4**
02	Екстрена, невідкладна та інтенсивна медична допомога при захворюваннях органів дихання. Задоволення потреб пацієнта у відділенні інтенсивної терапії.	**4**
03	Екстрена та невідкладна медична допомога при захворюваннях органів кровообігу. Задоволення потреб пацієнта у відділенні інтенсивної терапії.	**4**
04	Екстрена, невідкладна медична допомога та інтенсивна терапія при шокових і гострих алергічних станах, діабетичних комах.	**4**
05	Екстрена, невідкладна медична допомога та інтенсивна терапія при нещасних випадках (отруєннях/передозуваннях фармакологічних препаратів). Залік.	**4**
	Разом:	20
Пререквізити	«Основи медсестринства», «Анатомія з основами фізіології людини», «Медсестринський догляд за	

	пацієнтами з основами медичної маніпуляційної техніки», «Фармакологія та медична рецептура», «Медсестринство у внутрішній медицині».
Кореквізити	Медсестринство у внутрішній медицині. Невідкладні стани на госпітальному та догоспітальному етапі. ВМП та медицина катастроф.
Постреквізити	«Основи медичної допомоги в умовах воєнного часу танадзвичайних ситуаціях».
Методи навчання	пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, практично-лабораторні, дослідницькі та інтерактивні методи навчання. Теоретична підготовка передбачає проблемні лекції, пояснення, бесіди, роботу з навчальною та науковою літературою, схемами, таблицями, модулями та цифровими освітніми ресурсами
Методи контролю	усне фронтальне опитування, письмове опитування, вирішення типових та нетипових практичних та ситуаційних клінічних завдань; ділова гра; робота у групах, відпрацювання практичних навичок, курація пацієнтів, заповнення медичної документації
Види контролю	тематичний та підсумковий контроль відповідно до навчального плану

Перелік практичних навичок та умінь

1. Проведення первинного огляду критичного дорослого пацієнта за протоколом ABCDE (та OPQRST при болю в грудях); медсестринська оцінка функціонального стану пацієнта.
2. Розпізнавання та диференціація шоків (гіповолемічний, дистрибутивний, обструктивний, кардіогенний); відпрацювання клінічних сценаріїв при порушенні свідомості (гіпоглікемія, шок, кома).
3. Проведення базових реанімаційних заходів у дорослих (натискання на грудну клітку, штучна вентиляція легень), зокрема з використанням автоматичного зовнішнього дефібрилятора.
4. Відпрацювання алгоритму розширених реанімаційних заходів у команді при дефібриляційних (фібриляція шлуночків, шлуночкова тахікардія без пульсу) та недефібриляційних ритмах.
5. Надання екстреної і невідкладної долікарської медичної допомоги при нападі бронхіальної астми, астматичному статусі, легеневій кровотечі, тромбоемболії легеневої артерії.
6. Надання екстреної і невідкладної долікарської медичної допомоги при гіпертензивному кризі, стенокардії, гострому інфаркті міокарда, гострій серцевій та судинній недостатності, порушеннях ритму.
7. Надання екстреної і невідкладної долікарської медичної допомоги при анафілактичному шоці, кропив'янці, набряку Квінке, гіпо- та гіперглікемічній комі.
8. Надання екстреної і невідкладної долікарської медичної допомоги при отруєннях і передозуваннях фармакологічних препаратів; промивання шлунка, допомога при блюванні.
9. Вимірювання артеріального тиску, дослідження пульсу, підрахунок частоти дихання, вимірювання температури тіла, пульсоксиметрія; оцінка результатів.
10. Реєстрація ЕКГ у 12 відведеннях; експрес-діагностика гострого інфаркту міокарда та діабетичних ком; визначення рівня глюкози в крові.
11. Проведення оксигенотерапії різними способами; інгаляції лікарських засобів за допомогою кишенькових інгаляторів і небулайзера.
12. Встановлення периферичного внутрішньовенного катетера та догляд за ним; виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій, внутрішньовенних струминних і краплинних вливань; застосування інфузомату та шприца-помпи.
13. Проведення проб на чутливість до фармакологічних засобів; техніка введення інсуліну.
14. Взяття крові з вени для лабораторного дослідження.
15. Надання пацієнту відповідного положення, перекладання пацієнта різними способами; особливості супроводу та транспортування.

16. Задоволення потреб пацієнта в умовах відділення інтенсивної терапії (планування медсестринських втручань, динамічне спостереження).
17. Застосування засобів індивідуального захисту різного рівня; дотримання правил інфекційної безпеки, охорони праці та техніки безпеки під час надання невідкладної допомоги.
18. Передача інформації при госпіталізації та переведенні пацієнта; ведення медичної документації.

Політика курсу

Опанування дисципліни передбачає систематичну участь здобувача освіти в освітньому процесі, підготовку до практичних зайнять, своєчасне та самостійне виконання навчальних завдань, дотримання принципів академічної доброчесності, професійної етики та правил безпечної роботи на занятті. Особлива увага приділяється формуванню практичних навичок серцево-легеневої реанімації ,першої допомоги при екзогенних отруєннях та навичках транспортної мобілізації. Пропущені заняття та невиконані обов'язкові види робіт опрацьовуються відповідно до встановленого у Коледжі порядку. Використання цифрових ресурсів та інструментів ШІ допускається як допоміжний засіб навчання за умови критичного оцінювання інформації, самостійності виконання завдань та дотримання академічної доброчесності. Комунікація учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємоповазі, відповідальності, партнерстві та професійній етиці.

Політика оцінювання

Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента «Екстрена та невідкладна медична допомога з основами інтенсивної терапії у внутрішній медицині» за ОПП «Сестринська справа» здійснюється на засадах об’єктивності, систематичності, прозорості, академічної доброчесності та відповідності визначеним результатам навчання. Передбачено тематичне та підсумкове оцінювання. Оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу та оволодіння інструментальними компетенціями дисципліни відбувається на практичних заняттях та під час підсумкового контролю. Поточна навчальна діяльність оцінюється на кожному практичному занятті за відповідною темою. Результати самостійної роботи враховуються відповідно до визначених критеріїв. Підсумкова оцінка формується відповідно до системи оцінювання, встановленої в Коледжі. Повторне оцінювання, відпрацювання пропущених занять та оскарження результатів здійснюються відповідно до внутрішніх нормативних документів Коледжу. Під час усіх видів контролю здобувачі освіти зобов’язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Усі види контролю навчальної діяльності та визначення рівня сформованості тих чи тих компетентностей відбуваються за національною 4-бальною шкалою:

«5» (відмінно) – здобувач освіти визначив правильний медсестринський діагноз та виконав усі етапи надання невідкладної допомоги без помилок, у правильній послідовності, спілкувався з пацієнтом під час надання медичної допомоги, надав правильне положення під час транспортування постраждалого до лікувального закладу, дотримувався правил асептики під час виконання маніпуляції, працював із засобами індивідуального захисту.

«4» (добре) – здобувач освіти виконав усі етапи надання невідкладної допомоги з невеликими помилками, що не призвело до погіршення стану потерпілого, але надав правильне положення під час транспортування постраждалого до лікувального закладу, дотримувався правил асептики під час виконання маніпуляції, працював із засобами індивідуального захисту.

«3» (задовільно) – здобувач освіти виконав етапи надання невідкладної допомоги з помилками, але правильно встановив медсестринський діагноз, надав неправильне положення потерпілому під час транспортування, не спілкувався з потерпілим.

«2» (незадовільно) – здобувач освіти виконав етапи надання невідкладної допомоги в неправильній послідовності, що призвело до погіршення стану потерпілого, не спілкувався з потерпілим, не визначив діагноз, надав неправильне положення потерпілому під час транспортування, можлива загроза життю постраждалого, порушив асептику під час виконання маніпуляції, працював без індивідуальних засобів захисту.

Критерії оцінювання тестів

% правильних відповідей	Оцінка
90-100%	5
89-74%	4
73-60%	3
<60%	2

Інформаційні ресурси

Основна

1. Баран С.В .Невідкладні стани у внутрішній медицині: підручник, -Київ: ВСВ «Медицина», 2015.-136с.

2. Єпішин А.В. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими, —Тернопіль: Укрмедкнига, 2021.-768с.

3. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

4. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, А.О. Волосовець, О.Г. Шекера та ін. — 5-е видання. Київ: ВСВ «Медицина», 2023.-523с.

5. Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб: у двох частинах: навчальний посібник / Л. Н. Приступа [та ін.] ; за заг. ред. Л. Н. Приступа ; Сум. держ. ун-т МОН України. - Суми : СумДУ, 2017 - . Ч. 1 : Кардіологія, ендокринологія та ревматологія. - 2017. - 216 с.

6. Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб : навчальний посібник. : Ч. 2. Пульмонологія, нефрологія, алергологія,гематологія та гастроентерологія / Л. Н. Приступа, В. Г. Псарьова, В. В. Лаба та ін. ; за загальною редакцією д-ра мед. наук,проф. Л. Н. Приступи. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – 219 с.

7. Протоколи з надання екстреної медичної допомоги рівня розширеної підтримки життя(Advanced Life Support – ALS). навч. посіб. / за ред. Г. Г. Рощіна. - Київ : Юстон, 2019. - 294 с.

8. О. Сабадишина. Внутрішня медицина: підручник / [Сабадишин Р. О., Смоляк В. Р., Гашинська О. С.]; за ред. Р. О. Сабадишина. – Вінниця: Нова Книга, 2019. –552с. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник / О.С.

9. Стасишин, В.В. Стасюк, І.М. Бандура, І.В. Вібла та ін. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник, -5-е видання. Київ: ВСВ «Медицина», 2019.-496с.

10. Стасишин О.С.,. Задорожний Р.В,. Сінюгіна В.О. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навчальний посібник : 2-е видання. Київ: ВСВ «Медицина», 2021.-136с.

11. Швед М.І., Пасєчко Н.В., Білик Л.С. та ін. Терапія - Тернопіль: Укрмедкнига, 2021.-648с.

12. Навчально-методичний посібник для студентів «Алгоритми виконання практичних навичок в клініці внутрішніх хвороб»

13. Навчально-методичний посібник для студентів «Медсестринський процес в невідкладних станах»

Додаткова

1. Глушко Л.В., Федоров С.В., Скрипник І.М. та ін. Внутрішні хвороби: у 2 частинах: підручник - 2-е видання. Ч.2. Київ: ВСВ «Медицина», 2022.-584с.

2. Мостовий Ю.М. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи: нормативні показники, трактування змін. 29-е видання. Київ, Центр ДЗК, 2023.-792с.

3. Пасєчко Н. Практичний посібник з внутрішньої медицини. Частина 1, Тернопіль, «Підручники і посібники», 2023. -304с.

4. Пасєчко Н. Практичний посібник з внутрішньої медицини. Частина 2, Тернопіль, «Підручники і посібники», 2022. - 432с.

5. Яворський О.Г. Пропедевтика внутрішніх хвороб. — К. ВСВ «Медицина»: Здоров'я, 2016. -552с.

Електронні ресурси:

1. Електронний портфель студента та викладача.

2. https://moz.gov.ua/uploads/2/12737-dn_20190605_1269_dod.pdf.

3. http://moz.gov.ua/nakazi-moz.

4. http://mozdocs.kiev.ua/index.php?nav=6.

5. Наказ МОЗ України № 1581 від 12. 09.2024р. про затвердження уніфікованого клінічного протоколу первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Гіпертонічна хвороба (артеріальна гіпертензія)»

6. Наказ МОЗ України № 1957 від15.09.2021р. Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та кардіореабілітації "Гострий коронарний синдром без елевації сегмента ST".

7. Наказ МОЗ України № 1957 від15.09.2021р. Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та кардіореабілітації "Гострий коронарний синдром з елевацією сегмента ST".

8. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 24 липня 2024 року № 1300 Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної та спеціалізованої медичної. допомоги «Цукровий діабет 2 типу у дорослих».

9. Наказ МОЗ України від 16.02.2021 № 263 "Про затвердження Переліку причин звернень та скарг про необхідність надання екстреної медичної допомоги".

10. Наказ МОЗ України від 10.10.2024 № 1734 "Про затвердження Уніфікованих клінічних протоколів первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Ускладнення цирозу печінки: гепаторенальний синдром», «Цироз печінки компенсований»"

11. Наказ МОЗ України від 25.08.2023 № 1514 "Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки у дорослих і дітей»".

12. Наказ МОЗ України від 09.03.2022 № 441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах»

Розглянуто та схвалено на засіданні випускової циклової комісії клінічних дисциплін
Протокол № _1___ від «__3__» __вересня___ 2026 р.
Голова ЦК _____ / Незнамова Вікторія /
(підпис) (прізвище, ім'я)